Mánudaginn 28. apríl 1919.

Nr. 9/1919: Réttvísin
gegn
Jóni Elíeserssyni.

Dómur:

Með aukaréttardómi Húnavatnssýslu, uppkveðnum 20. sept. f. á, var hinn ákærði Jón Elíesersson, vinnumaður á Stað í Hrútafirði, dæmdur fyrir stórþjófnað til að sæta 10 mánaða betrunarhússvinnu og til að greiða póstsjóði 2496 kr. 92 a. skaðabætur, svo og til að greiða allan sakarkostnaðinn. — Dómi þessum hefir verið skotið til yfirdómsins af hálfu rjettvísinnar.

Í máli þessu er það með eiginni játningu ákærða og öðrum skýrslum, sem fengnar hafa verið, löglega sannað, að hann hafi stolið póstpoka úr farangri norðanpósts á þann hátt og með þeim atvikum er nú skal greina:

Í þriðju póstferð 1918 kom sunnanpóstur að póstafgreiðslustaðnum Stað í Hrútafirði, en þar átti ákærði þá heima, hinn 3. mars kl. um 7 að kvöldi, en norðanpóstur hafði komið þar daginn áður. Fór þá afgreiðsla á verðpósti þeim, er norður átti að fara, fram strax eftir komu sunnanpóstsins á hlaðinu á Stað, sumpart við dagsbirtu og sumpart við luktarljós. Um kl. 9 um kvöldið þegar allri póstafgreiðslu úti við var lokið, og póstar og fylgdarmenn þeirra, ákærði sjálfur og heimilisfólk á Stað var komið inn frá útistörfum, var ákærða reikað út í skemmu á hlaðinu, og

er ekki upplýst hvaða erindi ákærði átti þangað. Þegar hann kom út úr skemmunni aftur sá hann að póstpoki lá norðan við koffort norðanpósts; vaknaði þá hjá honum sú hugsun að skoða í pokann, og í þeim tilgangi fór hann með pokann út í fjós, kveikti þar á lukt og opnaði þar pokann með því að skera sundur fyrirbandið. Í pokanum fann hann ýms peningabréf; tók hann peningana út úr umslögunum og stakk þeim á sig, en reif umslögin svo og önnur brjef, er í pokanum voru, — bæði ábyrgðarbréf og almenn bréf, — í smátætlur án þess að opna þau eða athuga þau nánara. Pokann sjálfan kveðst ákærði síðan hafa skorið og rifið í sundur inní fjósinu, og ljet hann svo alla sneplana í pokadruslu, er hann hafði hjá sér. Fór hann síðan með alt saman út á hól fyrir framan skemmuna, og helti þar úr pokanum, en vindurinn tók bréfasneplana og pokatuskurnar og feykti þeim með sér, en þá var hvass vindur af suðri. Síðan kastaði ákærði pokadruslunni frá sjer einhvers staðar á hlaðinu, eftir að hann hafði fullvissað sig um að ekkert var eftir í henni. Þegar ákærði var búinn að losa sig við bréfatætlurnar fór hann inn í bæ til herbergis síns, en hann svaf einn í herbergi og gerði svo einnig þessa nótt, og læsti peninga þá, er hann hafði tekið úr póstpokanum, niður í koffort sitt. Ákærði kveðst ekki vita nákvæmlega hvað peningar þessir voru miklir, en telur það þó víst að þeir hafi verið yfir 5000 kr. Nokkrum dögum eftir að ákærði stal pokanum, kveðst hann að kvöldi dags hafa tekið 20 hundraðkrónu seðla, sem allir höfðu verið í einu og

sama bréfi, stungið þeim í glóð í eldavélinni í eldhúsinu og brent þá, og var ástæðan til þess að ákærði tók þetta til bragðs sú, að hann bjóst við að hann gæti ekki komið út svo stórum peningaseðlum án þess að vekja grun á sjer. Þá hefir ákærði játað að hann hafi eytt í sínar þarfir af hinum stolnu peningum um páskaleytið síðast liðið vor samtals 102 kr. 40 a.

Þegar frá leið fór ákærði að verða hræddur um að verða uppvís að glæpum, og vildi því losa sig við peningana; tók hann það þá til bragðs, er komið var fram í maímánuð, að láta peningana sem eftir voru, í laut eða götuskorning niður undir Hrútafjarðará, og nokkrum dögum síðar sagði hann syni póstafgreiðslumannsins á Stað frá því að hann hefði fundið böggul með peningum í þar niður frá; fundust peningarnir þar eftir tilvísun ákærða; var samstundis farið með þá til rannsóknardómarans og var alls í bögglinum 3170 kr.; fjórum dögum síðar fór ákærði til rannsóknardómarans og játaði á sig glæpinn.

Eftir skýrslu póstmeistarans í Reykjavík átti að vera í tjeðum póstpoka í peningum kr. 5325, 52, en samkvæmt framansögðu hefir ákærði ekki getað gert grein fyrir nema 5272 kr. 40 a. en hvað orðið hefir af mismuninum kr. 53,12 hefir ekki orðið upplýst. Auk peningasendinganna voru í póstpokanum aðrar ábyrgðarsendingar, sem ákærði tætti í sundur og póstsjóður verður að greiða kr. 341 40 í skaðabætur fyrir.

Brot ákærða, sem er fæddur árið 1895 og þannig kominn yfir lögaldur sakamanna og ekki hefir áður

sætt ákæru eða verið refsað fyrir neinn glæp, er af undirdómaranum rjettlega heimfært undir 231. gr. 3. lið almennra hegningarlaga 25. júní 1869, og þykir refsingin fyrir það hæfilega ákveðin 12 mánaða betrunarhússvinna. Fyrir hönd póstsjóðs hefir póstmeistari krafist skaðabóta að upphæð kr. 5666,92. þessa upphæð að frádregnum þeim 3170 kr., er þegar hefir verið skilað aftur, eða kr. 2496,92 ber að dæma ákærða til að endurgreiða póstsjóði, svo sem gert er í aukaréttardómnum. Ákvæði aukaréttardómsins um málskosnað samþykkist, og ber þannig að staðfesta aukaréttardóminn með áminnstri breytingu á refsingarákvæðinu. Svo ber og að dæma ákærða til að greiða allan áfrýjunarkostnað sakarinnar, þar með talið málfluttningslaun til skipaðs sækjanda og skipaðs verjanda við yfirdóminn, er ákveðst 20 kr. til hvors.

Það vottast að rekstur málsins í héraði hefir verir vítalaus og málsfærslan fyrir yfirdómi lögmæt.

Því dæmist rétt vera:

Aukaréttardómurinn skal vera óraskaður, þó svo að betrunarhúsvinnan sje 12 mánuðir. Ákærði Jón Eliesersson greiði og allan áfrýjunarkostnað sakarinnar, þar með talið málflutningskaup til sækjanda og verjanda við yfirdóminn,

yfirrjettarmálafluttningsmannanna Eggerts Claessen og Jóns Ásbjörnssonar 20 kr. til hvors.

Skaðabæturnar greiðist innan 8 vikna eftir lögbirtingu dóms þessa og skal honum yfirleitt fullnægt með aðför að lögum.

Mánudaginn 28. apríl 1919.

Nr. 10/1919: Rjettvísin
gegn
Magnúsi Jóhannssyni.

Dómur:

Með aukaréttardómi Snæfellsness- og Hnappadallssýslu uppkveðnum 31. desbr. f. á., var ákærði í máli þessu Magnús Jóhannsson bóndi í Efrihlíð í Helgafellssveit dæmdur samkvæmt 231. gr. 1. málsl. og 250 gr. allmennra hegningarlaga 25. júní 1869 í 18 mánaða betrunarhússvinnu og til að greiða allan af málinu og varðhaldsvist sinni leiðandi kostnað, þar með talin málsvarnarlaun, 10 kr. til skipaðs talsmanns síns, Sigurðar oddvita Jónssonar, svo og til að greiða iðgjöld þessum mönnum: Hafliða Þorsteinssyni í Bergsholtskoti kr. 15,00, Jóni bónda Konráðsyni á Hofsstöðum kr. 26,50, Guðmundi bónda Bjarnasyni í Jónsnesi kr. 26,50, Jóni bónda Guðmundssyni á Narfeyri kr. 22,00, Júlíusi bónda Sigurðssyni í Fagurey kr. 26,50, Páli bónda Guðmunds-